

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад був здійснений за підтримки Фонду прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не зобов'язує Суд. Для отримання додаткової інформації ознайомтеся з повідомленням про авторські права в кінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційний бюлетень про практику Суду № 129

Квітень 2010

Вердир Олафсон проти Ісландії - 20161/06 ***(Vörður Ólafsson v. Iceland)***

Рішення 27.4.2010 [Секція IV]

Стаття 11

Стаття 11-1

Свобода об'єднання

Зобов'язання не членів платити внески до приватної промислової федерації:
порушення

Факти – Заявник був будівельним майстром і членом Асоціації будівельних майстрів. Відповідно до закону про промисловий збір (Закон № 134/1993 – «Закон 1993 року») він був зобов'язаний сплачувати збір, відомий як «промисловий збір» у розмірі 0,08% з його промислової діяльності до Федерації ісландської промисловості (далі – ФІП), приватної організації з кількістю членів між 1100 і 1200. Заявник не був членом цієї організації і Асоціація будівельних майстрів не була пов'язана з нею. Більше 10 000 осіб сплачували промисловості збір, дохід від якого повинен був використовуватися ФІП в цілях просування і розвитку ісландської промисловості. Заявник розпочав провадження у національних судах, оскаржуючи своє зобов'язання сплачувати збір. Його вимоги були відхилені після того, як Верховний суд виніс рішення, *inter alia*, що домовленість про сплату промислового збору не включала обов'язкового членства в ФІП, і що законодавець не перевищив своїх повноважень, оскільки ФІП була юридично зобов'язана використовувати доходи, отримані від збору для просування ісландської промисловості, а, отже, в інтересах діяльності, яка обкладалася збором.

Право – Стаття 11: Перше питання полягало в тому, чи встановлене законом зобов'язання по сплаті промислового збору ФІП було рівнозначне обов'язковому членству, яке несприятливо позначалося на негативному аспекті права заявника на свободу об'єднання. У той час як ані заявник, ані

Асоціація будівельних майстрів, до якої він належав, не були змушені «вступити» до ФІП в сенсі набуття членства, покладення на заявника обов'язку мало важливу спільну рису зі вступом до об'єднання, а саме, внесення фінансових вкладів в її фонди. Закон зобов'язував здійснювати фінансову підтримку організації приватного права, яка не відповідала його вибору і яка провадила політику, що докорінно суперечила його власним політичним поглядам та інтересам. У той час як індивідуальні вклади могли бути скромними, схема промислового збору являла собою великомасштабну систему фінансування, яке нагромаджувалося в одній організації-одержувачу – ФІП. Крім того, на відміну від членів інших організацій, члени ФІП могли відраховувати свої членські внески з сум, які вони заплатили на промисловий збір. Відповідно, ФІП та її члени отримували більш сприятливе ставлення, ніж інші організації та їх члени. В результаті, встановлене законом зобов'язання заявника сплачувати промисловий збір було втручанням в його право не вступати в яке-небудь об'єднання. Це зобов'язання було передбачене законом і переслідувало законну мету захисту прав та інтересів інших осіб.

Що стосується необхідності втручання у демократичному суспільстві, то Суд визнав, що були представлені відповідні причини для запровадження заходів, а саме, сприяння ісландській промисловості шляхом виділення коштів одній загальній федерації (ФІП), яка охоплювала широкий спектр підприємств усіх галузей промисловості, а не розподіл коштів між безліччю дрібних організацій. Щодо додаткового питання про те, чи були достатніми причини, Суд відмітив, що відповідне національне законодавство не чітко визначало ролі і функції ФІП, а також не вказало на конкретні зобов'язання ФІП, при цьому була відсутня була прозорість і підзвітність *vis-à-vis* до не членів, таких як заявник, щодо використання отриманих доходів від збору. Визначення ролі та обов'язків ФІП («сприяти промисловості і промислового розвитку в Ісландії» і «щорічно подавати звіт Міністерству промисловості про використання доходів») було дуже широким і неконкретним. Не згадувалися жодні конкретні зобов'язання по відношенню до тих, хто не був членами, але сплачував збір. ФІП не підлягала істотному і систематичному нагляду: вона мала необмежену владу вирішувати розподіл збору, і поки вона діяла в рамках закону, Міністерство промисловості, якому вона була підзвітна, не могло втручатися. Тому, Суд не задовольнився тим, що не надавалося достатніх гарантій від створення ФІП сприятливих умов для своїх членів і створення невідгідного становища для заявника та інших не членів. Таким чином, ісландська влада не надала достатніх підстав для втручання в право заявника на свободу об'єднання та не встановила належний баланс між його правом не вступати в об'єднання з одного боку і загальними інтересами в сприянні та розвитку ісландської промисловості з іншого.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 41: Вимоги щодо відшкодування шкоди не пред'являлися.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька. Цей переклад був здійснений за підтримки Фонду прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не зобов'язує Суд, і Суд не несе відповідальності за його якість. Він може бути завантажений з бази даних судової практики Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, яким Суд надав його. Він може бути відтворений у некомерційних цілях за умови зазначення повної назви

справи разом з вище вказаним повідомленням про авторські права і посиланням на Фонд прав людини. Будь-яку особу, яка бажає використовувати переклад або його частину в комерційних цілях, просимо зв'язатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.

Click here for the [Case-Law Information Notes](#)